

Ueland kommer med den skarpeste kritikk som hittil er uttalt om rettsoppgjørets jurister

— Forsvarerne av rettsoppjøret drar ofte fram som et vesentlig punkt at det må skilles mellom den frivillige hjelp til fienden og den tvungne. NS-partiets samarbeid på det politiske område var frivillig. Rettsoppjørets forsvarere forutsetter derimot at det samarbeid Administrasjonsrådet drev, var tvungent.

På samme måte når det gjelder det økonomiske samarbeid. Det må således sondres mellom frivillige og tvungne entreprenører, hevdes det. — Dene ene gruppen var landsforrædere, — den annen ikke, heter det.

Men de juridiske ekspertene som staket opp kursen i 1940, kjente ikke til dette skille. Menn som regjeringsadvokat Kristen Johanssen og den folkerettslærde h.r.-advokat Holthe visste ikke om det.

Den norske Sakførerforening og Den norske Dommerforening reknet ikke det samarbeid NS drev, for å være landsforrædere, for i så fall kunne ikke begge de nevnte foreningene ha godtatt innmeldelse i NS som en

som mellommenn mellom nordmenn og tyskere i de tilfeller juristene kunne gjøre noe. — Jeg kan fortelle (og det vet jeg ikke så ganske lite om) at de store gutta innen standen aldeles ikke holdt seg tilbake i så måte. Men hvorledes kunne de ta del i straffbare handlinger?

Det var jo å medvirke til landsforræderi etter h.r.-advokatene Annæus Schjødt og Knut Bloms lære.

*

Og juristene kan ikke unnskyldte seg med rettsvillfarelse heller, — ihvertfall ikke de mange som under «rettsoppjøret» vendte tommelen ned når deres tidligere klienter eller andre med liknende okkupasjonssynder sto i tiltaleboksen.

Så Annæus Schjødt, Knut Blom & Co. kan nok forhale utviklingen, men det står ikke i noens makt å forhindre at det i tiden som kommer vil bli sagt til den del av juriststanden som enten aktivt har medvirket til, eller som ved passivitet har gjort seg medskyldige i den skammeligste rettsfornektelse Norge har sett: — Dere må bli å dømme fordi dere

Ja, dette var enkle og lettfattelige ord, og vel den hardeste kritikk som hittil er blitt uttalt om rettsoppjørets juridiske menn, — så her strekker ikke til med en reprimande i all hemmelighet.

Forøvrig vil vi som vårt kommentar til herr Uelands avklaring av forholdene, gjengi paragraf 1 i «Håndbok for medlemmer av Den Norske Sakførerforening». Den lyder kort og klart:

«En sakførers oppgave er å fremme rett og hindre urett. På dette grunnlag plikter han innenfor lovens ramme etter beste evne å varetta sine klienters interesser. Det skal skje uten tanke på personlig fordel eller risiko, politisk oppfatning eller andre utenforliggende hensyn.»

Som en ser er dette en plikt-paragraf av særdeles høy kvalitet, et demokratisk rettsvesen verdig. Det er bare det å bemerke at alt avhenger av om dens ord og ånd blir etterlevet eller overtrådt. I første tilfelle repre-

Vi er først i Norge med «Columbi egg»

2

Denne intellektuelle mekanisme (se Folk og Land nr. 24) må ikke overraske oss for meget. På den ene side villsvinet (le mauvais cochon). Her er alt mørke. Hvis arbeideren er tilfreds, er det fordi man har for-dummet ham. Blir spionen satt i fengsel, er det attentat på den menneskelige personlighet. Fabrikeres kanoner er det forberedelse til krig. Danser man er det lettsindighet. Synger man er det for å bedøve seg. Gir man uttrykk for bifall er det hysteri. Adlyder man er man kollektive fjolla. Hersker der orden er det militarisme. Og om alle er fornøyd er det fordi man har lurt medisinen i hele folket. Hos de sunne nasjoner er, som man ser,

halvblinde og sjanglende med svømmende hode, på forhånd beseiret, hvis dere ikke snart kommer i frisk luft.

Dere har ødelagt Europa, som før var solid nok. Isteden for vårt antikommunistiske dike, er nå bare deres skrøpelige divisjoner. Men dere har ikke ødelagt, dere har tvertimot styrket kommunis-tenes hemmelige hær, den som arbeider bak dere og mot oss og som ikke, hva dere så lettsindig har trodd, består bare av dem som står i kommunistpartiet, men av alle dem som under påskudd av progressisme (fremskrittspolitikk) arbeider — til dels endog ubevisst — på kommunismens endelige seier. Dere marsjerer blant forrædere og ser det ikke. Vi må derfor si dere at i den krigen som forestår vil USA, sin materielle makt til tross, unngå-

forsøke å vise dere.

De viktigste hendelsene i den kalde krigen var ikke luftbroen over Berlin og Korea-krigen, slik som europapressen ville ha oss til å tro. Det var derimot — og det vet De herr Senator, bedre enn meg — affæren Hiss, affæren Fuchs og affæren Pontecorvo. Takket være disse menn fremskynnet Russland sin atomvåpenproduksjon med minst 3 år, en kapital seier som veier tungt i en fremtidig krig. Takket være disse tre menn er vi også blitt klar over, hva der ikke er mindre viktig, at USA er en koloss på lerfötter og at deres nederlag kan være vel mulig.

Men hvem var så Hiss, Fuchs og Pontecorvo? De var ikke aktive kommunister, og de var heller ikke kommunistagenter, men de sym-

det nemlig at Tyskland er trumfen i det spill dere spiller mot kommunismen, og at Europas enhet er illusorisk uten Tyskland, at Europas forsvar er umulig uten Tyskland og at den som ignorerer det, arbeider mot Europa og følgelig for Sovjet-Russland. Dette er nervesentret, hovedpunktet i det spillet som alle vi i Europa spiller sammen med dere. Med Tyskland mener jeg ikke spesielt regjeringen Adenauer, men det tyske folk i sin helhet.

Hvem har interesse av et forsvarsløst Tyskland, hvem har interesse av et trelbundet Tyskland, hvem har interesse av det som ikke lenger er Tyskland? Bare svar på det, herr Senator, og da vil De være helt klar over hvem som er deres fiender.

Vi er ikke deres venner, herr Senator, vi er først og

Maurice Bardèche

setter lyskasteren på Europas problemer

alt forkastelig. — Men i den svake sone er alt perfekt. Sovjetrusland er en stor vennligsinnet nasjon. Kommunismens fremskritt (progress) bør ikke forurolige noen. Arbeider- og soldat-sovjetene er bare spesialfor-

ger, og dere marsjerer der lig bli beseiret, hvis dere ikke radikalt forandrer deres metoder.

Dere blir beseiret innenfra og ved forræderi: Dere lager tusenvis av tanks, men besetningen kommer til å på-

patiserte med kommunistene. De fulgte sine idealer. Deri ligger forklaringen — og avgrunnen. For i dag er Hiss, Fuchs og Pontecorvo legio, og det er dere selv som har skapt eller frigjort disse legioner av idealister som

fremst venner av våre egne folk og våre egne land. Først og fremst har vi for øye våre egne folks interesser, hvordan de skal kunne leve videre i lykke og fred. Jeg skal straks klargjøre Dem det.

og den folkerettslærde h.r.-advokat Holthe visste ikke om det. Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

Den norske Sakførerforening og Den norske Dommerforening reknet ikke det samarbeid NS drev, for å være landsforræderi, for i så fall kunne ikke begge de nevnte foreningene ha godtatt innmeldelse i NS som en kurant sak. — Og hopper vi over til 1956, ser vi de svenske rettslærde slår fast at det er uholdbart med et slikt skille. At det er så, burde i virkeligheten alle være klar over, bl. a. av den grunn at **skillet ikke lar seg opprettholde i praksis.** La oss se litt nærmere på det:

Er først samarbeid straffbart som landsforræderi, betinger det minimum 3 års straffarbeid, og i så fall er det bare den aller groveste form for tvang som bør fritas for straff. **Men slik tvang ble ikke brukt.** Tyskerne hadde altfor mange frivillige å velge mellom til at de behøvde å tvinge noen. Dette gjelder såvel entreprenører som leverandører og politikere.

Så går jeg over til neste kapittel og spør: — Hvor var juristene under krigen? — Stilte de seg utenom det hele? — Eller dersom de samarbeidet — var det fordi de var tvungne til det?

Den uhyggelige sannhet er at praktisk talt alle som drev nevneverdig sakførerpraksis, utvungent tok mot oppdrag som juridiske konsulenter for de entreprenører, som NS-folk, NS-styrte kommuner og institusjoner som ville betro sine saker til vedkommende. — Vi fungerte også

Vårt ytre liv er slett ikke annet enn resultat av vårt skjulte liv.

Steinberger.

utviklingen, men det står ikke i noens makt å forhindre at det i tiden som kommer vil bli sagt til den del av juriststanden som enten aktivt har medvirket til, eller som ved passivitet har gjort seg medskyldige i den skammeligste rettsfornektelse Norge har sett: — **Dere må bli å dømme, fordi dere selv har dømt!**

Erling Ueland.

Vi har hentet Uelands innlegg fra Sandnes og Jærens avis, -som redaksjonelt tilføyer:

«Bare en nøkkel»

En leieboer i en boligblokk i Oslo, som inneholder 90 leiligheter, hadde en dag glemt entreprenørkellen. Han fikk låne en gjennomgangsnøkkel som passet til alle 90 leiligheter, av vaktmesteren, men var så uheldig å miste denne nøkkel. Boligselskapet måtte forandre låsene til alle leiligheter som denne nøkkel passet til, og dette var så meget mer nødvendig som det kort etter tapet av nøkkelen foregikk et tyveri fra en av leilighetene av en som måtte ha låst seg inn. Boligselskapet anla sak mot leieboeren ved Oslo byrett og krevet dekket utgiftene til forandring av låsene med 1200 kroner.

Oslo byrett dømte leieboeren til å betale beløpet, idet retten bl. a. bemerket at den som mister en nøkkel under forhold som gjør det mulig at nøklene kan ha kommet i urette hender og kanskje kan bli misbrukt, må være forberedt på at tap kan oppstå. Det kan bli nødvendig å forandre låsene, idet det kan bli gjort innbrudd og stjålet. Den som mister lånte nøkler må i enda høyere grad være forberedt på at forholdet kan

andres utenforliggende hensyn.»

Som en ser er dette en plikt-paragraf av særdeles høy kvalitet, et demokratisk rettsvesen verdig. Det er bare det å bemerke at alt avhenger av om dens ord og ånd blir etterlevet eller overtrådt. **I første tilfelle representerer den standens ære og rettens ukrenkelighet, men i det annet tilfelle representerer den selve storhykleriet.** Og så er det da opp til den enkelte å velge den jakka som klær ham best.

medføre skadevirkninger og at tapet kan bli meget betydelig.

Det er ganske pussig hva folk kan tale av skatter når de bare venner seg til dem.

I sin tid uttalt i Stortinget av landets finansminister (ikke den nåværende).

Sigurd Hoel formaner ungdommen

Ved Oslo-russens kulturkveld talte også Sigurd Hoel. Bl. a. uttalte han: «Jeg er ingen kristen, men jeg er av den faste overbevisning at den kristne lære, med dens tro på en sjel, og at mennesket med denne sjel bare er ansvarlig overfor seg selv og sin Gud, er en av grunnstenene i vår kultur. Enten man mener denne tro er sannhet eller en fiksjon, så har den ikke desto mindre bidratt til de største framskritt i menneskehetens historie de siste to tusen år. Mister vi troen på en sjel, mister mennesket et av sine adelsmerker, og vår fremtid ser i sannhet dystert ut.»

Med løgn kan man komme gjennom hele verden, men ikke tilbake igjen.

Ukjent kilde.

setter lyskasteren på Europas problemer

alt forkastelig. — Men i den svake sone er alt perfekt. Sovjetrussland er en stor vennligsinnede nasjon. Kommunismens fremskritt (progress) bør ikke forurolige noen. Arbeider- og soldatsovjeteene er bare spesialforeninger, som snart inngår i de andre fagforeningene — i spissen for disse — og til det almene beste. Proletariatets diktatur er muligens et endemål man når en vakker dag i all fredelighet, som en simpel funksjon av en almenbevegelse henimot en ubestemmelig fremskrittstat. Alt er såre vel. Sosialismen er bare en etappe på veien mot en idyllisk aftenrøde. Og sannelig skulle det ikke være en ideell løsning å få se gode og fredelige fagforeningssekretærer forvandlet til gode og fredelige folkekommissærer og de ubestikkelige jødiske journalister til ubestikkelige folkeutrensere, kirkene til forrådsmagasiner og enhver av oss til bevisste om enn tause ledd i hjulverket på en eller annen av de fineste sovjetrepublikkene.

Slik er propagandaen fra kommunistpartiene helt siden før krigen — den som har delt verden i to blokker. Det er den som har pekt ut villsvinet for dere. Det er den som har lagt forbannelse over alt det den betegnet som fascisme, nemlig først det som tjente til og var til forsvar mot kommunismen og siden alt det som ikke var med kommunismen og tjente dens formål. Dere lever således, herr Senator, og alle vi andre også, i en innbilt verden, påtvunget oss av motparten. Både deres og vår politiske tenkning er helt gjennomtrengt av og infiltrert med gift fra sovjetpropagandaens verksted. Dere har drukket av Medeas dro-

ger, og dere marsjerer der lig bli beseiret, hvis dere ikke radikalt forandrer deres metoder.

Dere blir beseiret innenfra og ved forræderi: Dere lager tusenvis av tanks, men besetningen kommer til å gå over til fienden. Dere oppdager industrielle hemmeligheter, men disse hemmeligheter blir solgt til Sovjet. Dere legger planer fine nok, men alle disse planene blir forrådt. Dere sløser med milliarder til propaganda, men heretter blir disse milliardene nyttet mot dere selv.

Dere må nå endelig lære å kjenne fiendens virkelige ansikt. Denne fiende er ikke bare kommunismen, som både kan demaskeres og motarbeides. Deres virkelige fiende er først og fremst det instrument som er kommunismens garant og assurandør, nemlig den internasjonale antifascisme, mangefarget, upåviselig, allmektig, som dere selv har blåst opp, forfalsket og siden omhyggelig stelt med, slik at det blir redskap for deres uunngåelige undergang.

Dere skulle vel etter hvert forstå alt dette, etter hvert som dere fikk disse fellowtravellers. Disse er ikke, som dere synes å tro borte i Amerika, noen hundre mistenkelige intellektuelle, de finnes i millioner: praktisk talt alle deres venner i Europa, alle dem som dere har støttet og holdt oppe og som dere enda støtter og tror på. Dere betaler dem og de forråder dere. **De har alt forrådt dere.** Det er det jeg nu vil

Hvis lovene kunne tale, ville de først og fremst beklage seg over juristene.

George Savile.

patiserte med kommunistene. De fulgte sine idealer. Deri ligger forklaringen — og avgrunnen. For i dag er Hiss, Fuchs og Pontecorvo leger, og det er dere selv som har skapt eller frigjort disse legioner av idealister, som kan komme til å bli deres banemenn.

Men når Hiss, Fuchs og Pontecorvo var så vanskelige å demaskere, tross agenter med et presist og vel påviselig spionoppdrag, hvordan skulle dere så kunne ha funnet dem, om deres forræderi hadde vært rent politisk, upåviselig, tendensiøst og bare gitt seg uttrykk fra stillinger hvor de lett kunne ha kamuflert seg med antikomunistisk snakk? Og hvordan vil dere kunne avdekke disse menns utallige inkarnasjoner? Hvordan kan dere håpe på å finne rede på dem under deres foregivender? Alle har de gode grunner for seg. Alle er de demokratets forsvarere. Dere har hatt tillit til dem og hvordan skulle dere kunne ha unngått det? Har dere ikke selv fremhevet dem som liberatører? Og har dere ikke flinkt ført i munnen de talemåter som dere liker så godt?

Langt fra å ha tilsvarentalenter som fellowtravellers vil jeg be dere betrakte deres gjerninger. Da vil dere se at dere alltid går ut på å sikre Russlands interesser i den kalde krig og at dere kanskje i morgen — om dere ikke endrer deres metoder — kommer til å dirigere verdensherredømmet samme vei. De er ikke betalte agenter, men frivillige og mange ganger endog uten å være seg det bevisst. Og disse siste er de verste.

Til slutt har dere da sett, om enn 5 år for sent, det som andre så alt fra første dag, fordi de bodde i Europa,

fremst venner av våre egne folk og våre egne land. Først og fremst har vi for øye våre egne folks interesser, hvordan de skal kunne leve videre i lykke og fred. Jeg skal straks klargjøre Dem det. Men nettopp fordi vi fremfor alt tenker på oss selv og våre folk — de som hører hjemme i Europa, nettopp derfor er vi deres virkelige venner. Vi rekker ikke hånden ut for å be om almisser eller hykler tilfredshet ved tanken på å kunne bli en av deres kolonier, vi er ikke som hine pene herrer, betalte klakkører og overlakeier for dere. Nettopp derfor kan dere snakke med oss. Når vi vil forsvare oss er det ikke for å tjene dere, men for å frelse vårt land og dermed også deres land. Derfor er det at vår forsvarsvilje er oppriktig og maktfull og at dere bør høre på oss. Når vi kommer med forslag til å løse knutene er det ikke for å smirge eller si dere behageligheter i håp om drikkepengen, men fordi knutenes løsning vil frelse oss og dermed også dere. Jeg taler altså ikke til Dem, herr Senator, om den store vennligsinnede nasjon eller legger hånden på hjertet og taler om Lafayette, jeg taler til Dem simpelthen som en hederlig mann til en annen. — — —

Glem ikke de feil man har fått dere til å gjøre i Europa og glem ikke dem som har fått dere til å gjøre feilene. Legg merke til de vanskeligheter og selvmotsigelser dere møter i dag. Da begynner dere å få øynene opp. Merk

Forts. side 4

Det er merkelig nok alltid den litteratur som ansees for minst sannferdig, som kommer virkeligheten nærmest.

Huxley.

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Ansvarlig redaktør Johannes Kringlebotn

Hvem har ansvaret?

Vi sikter til all den offentlige ringeakt for sannheten vår ensrettede presse mater sine kunder med. Denne ringeakt er i høy grad skikket til å føre det norske folk bak lyset. Det er ikke udelt behagelig for oss å føre dette i pennen, og enkelte vil kanskje spørre om vi har dekning for våre ord. Vi skal svare med å dra fram et ferskt eksempel, så kan leserne selv dømme. Se til dagspressens «opplysninger» om at Moskva for godt en uke siden hadde planer om kjøpe seg til innflytelse i Egypt ved å yte et langsiktig lån på 400 millioner pund til utbygging av Asuandemningen over Nilen. Noe mindre kunne ikke gjøre det, og hvor mange er det ikke som har følt seg rystet over en slik kronerulling? Norsk ensrettet presse har lenge undervist oss om at en stor del av befolkningen bak jernteppet lever på grensen av sveltthjel. Hvorfor da måke ut så mange penger til å fjernstyre Egypt?

Dette var kjedelig for verdensfreden! Allermest for oss norske som lissom har

Ved riktig sommer

forstår jeg et langt følge av overordentlige soldrager med glatt fjord og utholdende hete dager hvis sekunder som utallige lyksalighetspunkter flyter sammen til en eneste gyllen flate av stillestående tid, dager som bugner av ledige øyeblikk —

Nils Kjær.

Hvilke gjeldsbevis?

patent på å bestemme her i verden.

Stopp en hall. Omsider er det sivet ut en melding fra Kairo om at hele oppstyret om russisk gull til Asuandammen ikke på noen som helst måte bygget på realiteter. Under en pressekonferanse som den russiske utenriksminister Dimitri Sjepilof ga under sitt besøk i pyramidenes land erklærte han i forbindelse med «opplysningen» om de 400 millioner: «Det er fri fantasi alt sammen.» Oppspinn med andre ord. Men slikt sluker den norske presse rått og uten enhver kontroll av «varen». Hvem har ansvaret for den slags vill-ledende telegramtjeneste?

Dette nr. av Folk og Land gikk i trykken tirsdag den 26. juni.

Hamburgerturen 15. juli

VALUTA. Opphold i utlandet må betales av turistvaluta. Hver person har til rådighet 700 kroner. Av dette beløp sperres av vårt reisebyrå 250 kroner. Restbeløpet kan disponeres etter ønske. Man har med andre ord inntil 450 kroner til innkjøp og lompepenger.

PASS. Det kreves gyldig pass for norske reisende i Tyskland. Pass fås på hjemstedet. Ordne med dette snarest mulig. NB. Bær alltid Deres pass på Dem og lås det aldri ned i kofferten!

REISELEDEREN står til deltagerens fulle disposisjon og vil ivareta deres interesser. Reiselederen står også om aftenen til deltagerens disposisjon, dog kan det være nødvendig at denne skal

Benytt kvartalskiftet 1. juli til ny offensiv for vårt blad

Red. Diesen om det urettferdige «oppgjør»

Hans Kiær Mordt:
Det urettferdige rettsoppgjør.
Heim og Samfund A/S.

Anmeldt av redaktør Halvar Diesen i Smålenenes Amtstidende.

Etter hvert som rettsoppjøret etter krigen med landsvikerne, får mere og mere historisk perspektiv, blir det klart at det var mangt og meget i dette oppgjøret som kan diskuteres. Dette har ikke noe med begrepet «silkefront» eller med sympati og antipati å gjøre. Det er simpelthen et spørsmål om rettsoppfatning. Så de som har gjort seg den mening at nå skal dette oppgjøret være ferdig, og helst være glemt, kommer nok til å bli skuffet. På sentrale punkter er det nødvendig å få rettsoppjøret grundig belyst og debattert, før det kan bli ro omkring det.

Det må sies at det krav om

Leserbrev

A verne pressfriheten er fortsatt hovedoppgaven, heter det i en melding fra Det Internasjonale Presseinstituttets årsmøte i Zürich. Det er et bra program. Men først bør vel pressfriheten etableres, ellers kan man lett oppfatte det slik, at det er den usynlige pressesensur som skal vernes.

H. Ø.

Kravet om ren beskjed fra Moskva om Stalins misgjeringer og forklaring på hvordan de kunne finne sted,

revisjon av rettsoppjøret som reises fra mange av dem som ble rammet av det, ikke alltid reises og begrunnes på den saklige og rolige måte som kan fremme en objektiv sak. En avis som «Folk og Land» kan inneholde både saklige og kloke artikler, men den redigeres ikke på en slik måte at bladet kan skape en plattform for et ordskifte. Det er muligens, menneskelig sett, ikke så rart om følelser og temperament kommer i forgrunnen, men klokt er det ikke.

Elsk sannhet, men tilgi feil.

Voltaire.

Den boken som foreligger her, er skrevet av en av Oslo fremtredende, praktiserende jurister, høyesterets-

advokat Kiær Mordt. Han var allerede fra første stund under rettsoppjøret av den mening at det ble feilaktig lagt an. Han sa fra, i en henvendelse til stortingskomiteen allerede sommeren 1945, så det er ingen etterpåklokskap som kommer til uttrykk. Advokat Kiær Mordt var oppnevnt forsvarer i en rekke landssviksaker, så han lærte stoffet å kjenne til bunns.

Det er særlig to problemer forfatteren tar opp til grundig drøftelse. Det er for det første det passive medlemskaps straffbarhet. Det ble fastslått av Høyesterett at passivt medlemskap i NS også var straffbart. Men det var et betydelig mindretall i Høyesterett, på tre medlemmer, som dissenterte.

Forts. side 4

Erstatningskrav

Etter at de svenske rettslærdes betenkning foreligger er det uomtvistelig at vi politisk dømte par vært utsatt for rettssvik med alle dets følger. Sosialt og økonomisk er derfor tiden inne til krav om erstatning for det som i det hele tatt kan erstattes. Liv som er tatt kan som kjent ikke gis tilbake.

Jeg ser i dagsavisene at norske fanger fra okkupasjonsårene søker erstatning av den tyske stat. Formo-

nesvangre feil å benekte det som forefantes av mellomfolkelig rett, er det ikke tenkelig at Vest-Tyskland begår. Ansvaret for at Norge ble trukket inn i krigen i 1940 må plasseres der det hører hjemme.

Å snakke om foreldelse av vårt krav om erstatning kan overhode ikke høres. Det måtte i så fall foreligget rettsgrunnlag for fengslingene og de avsatte dommer, hva der ikke gjør. Dessuten

Oberst Nasser fikk enorm tilslutning ved valget av Egypts første president.

Pass først og fremst på at du selv fornyer abonnemementet. Gå deretter mann av huse for å skaffe Folk og Land nye lesere. Den norske presse har hittil undersøkt svenske-utredningen. Det rette svar er å øke vårt opplag med flere tusen pr. år. Tegn til å begynne med flest mulig nye abonnenter for resten av inneværende år. Det koster 10 kroner. Gjør en innsats som det står respekt av. Det er oss selv det avhenger av, om det skal lykkes oss å sette tingene på plass igjen i rettsstaten Norge.

— Den som først griper til vold viser at han ikke har flere argumenter.
Kinesisk ordspråk.

Hannevig-saken skal nå avgjøres ved voldgift — etter et nytt ventear!

Etter hva NTB erfarer har de forliksforhandlinger som har vært ført i Washington ikke vist seg å gi grunnlag for en tilfredsstillende ordning av Hannevig-saken. Saken vil derfor gå til vold-

giftsavgjørelse ved Court of Claims, slik konvensjonen av 1940 mellom Norge og USA i Hannevig-saken bestemmer.

Man regner med at saken vil komme opp for Court of Claims til neste år.

Fersk helsing fra Otta

Møte ble holdt på Otta lørdag 15. juni, hvor Schlytter-Henrichsen gjennomgikk bl. a. hovedpunktene i de svenske vitenskapsmenns utredning om etterkrigsoppgjøret i Norge.

Utredningen faller litt

vær og takk til vertskapet for det gode arrangement.

Det er av største interesse at Schlytter-Henrichsen vedlikeholder kontakten med oss medlemmene av Forbundet.

Thorleif Michaelsen.

Spesialnummere av

forstar jeg et langt følge av overordentlige soldater med glatt fjord og utholdende hete dager. Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie hils sekunder som utallige lyksalighetspunkter flyter sammen til en eneste gylden flate av stillestående tid, dager som bugner av ledige øyeblikk —

Nils Kjør.

Hvilke gjeldsbevis?

Gjeldsbevisene er gode verdipapirer for fylket som andre verdipapirer er en sikker pengeplasing i en tid hvor pengepolitikken kan bli usikker.

Trygve Lie ifl. «Dagbladets» 12. 6. 56.

Tilbakeskrittet skal fortsette

Vi kan ikke nekte oss fornøyelsen å sitere «Avisanden», organ for andedammen og utgitt av Stavanger Presseforening 7. juni. Det er en slags norsk «Blækspruten» i avisformat. Bladet kan bringe den rystende opplysning at «flere fag truer med å sette opp tempoet», og at det er gitt varsel om sympatiarbeid i Danmark og Sverige. Bladet er klar over at «hele vår økonomi ville ramle sammen om det skulle bli alvor av denne trusel.»

Ellers er nummerets hovedtema at «tilbakeskrittet skal fortsette», det foreslås at husmødrene skal melke kyrne selv for å komme til livs den overhåndtagende uskikk at det blir for lett for husmødrene å få tak i melken. Særlig ille er det at kjøpmenn stikk imot meierienes ønske begynner å bringe melken helt ut til husmødrene. Det skal derfor nu bli påbudt at husmødrene personlig må innfinne seg i fjøset og tappe melken av spenene. «Et nytt tilbakeskritt i retning av å bedre tilstanden for produsentene» konkluderer «Avisanden».

Man taler aldri så overbevisende som når det gjelder å overbevise seg selv.

Ukjent kilde.

mepeger.

14. PASS. Det kreves gyldig pass for norske reisende i Tyskland. Pass fås på hjemstedet. Ordne med dette snarest mulig. NB. Bær alltid Deres pass på Dem og lås det aldri ned i kofferten!

REISELEDEREN står til deltagernes fulle disposisjon og vil ivareta deres interesser. Reiselederen står også om aftenen til deltagernes disposisjon, dog kan det ikke forlanges at denne skal ha personlige utgifter på dette.

PLASSENE I VÅR BUSS er ikke nummerert. Det er innlysende at det ikke er rettfærdig å reservere de beste plasser for de samme personer på en hel langtur. Ektepar og andre som reiser i følge er naturligvis berettiget til å sitte sammen. Men ellers ordner reiselederen plasseringen, slik at hver deltaker, etter hver etappe, flytter en rad framover. På denne måte får alle samme service, bortsett fra at vi gjerne ser at de eldre fortrinnsvis beholder sine plasser fremme.

SANGBOK bør tas med, det er ingen grunn til å la den bli liggende hjemme.

BAGASJE. Medbring minst mulig bagasje — en koffert og en bag eller liknende er vanligvis tilstrekkelig.

MØTESTED. Tidligere kunnegjøring herom bortfaller. Deltagerne bes møte i Arbeidergaten (samme gate som bladet Nationen) søndag den 15. juli kl. 7 morgen.

BETALINGEN. Reisens kostende er avrundet til kr. 390.— som bes innbetalt snarest til Linnea Norsk Reiselag, Kierschowsgt. 5, Oslo. Overnattingene er basert på dobbeltrom, og dette lar seg sikkert ordne for samtlige deltakeres vedkommende.

Vi ønsker våre Hamburgerreisende vel møtt til starten i Oslo søndag om to uker.

Siste:

På grunn av sykdom og et par andre forfall er plutselig 5 plasser ledige på vår Hamburgerbuss. Vi håper at 5 nye deltagere vil melde seg.

NB! Buss-streiken hindrer oss ikke, vårt reisebyrå har helgardert seg.

Reiselaget.

møte i Zürich. Det er et bra program. Men først bør vel pressefriheten etableres, ellers kan man lett oppfatte det slik, at det er den usynlige pressesensur som skal vernes.

H. Ø.

Kravet om ren beskjed fra Moskva om Stalins misgjeringer og forklaring på hvordan de kunne finne sted, støttes nu av alle førende vestlige kommunistpartier.

Mellom venner

— Oslopresen synes å være samstemmig i sin hyldest til Askeladden i norsk samferdsel, ingeniør Martin Schøyen, som tirsdag rundet de 60. Han begynte som 23-åring med en lånt 7-seter, og har nå hånd om 210 busser.

Tidl. sokneprest Knut Geelmuyden er en flittig maur, der til våken for det aktuelle. Det er bare to måneder siden han kom tilbake fra en trivelig vinter i Spania, men allerede nå foreligger det fra hans hånd en ny bok, nemlig «Fra Don Quijotes land», på 106 sider. Den vil i vårt blad bli anmeldt av pastor Hans Egede-Nissen.

— Bladet Farmands pris, en statuett av Bjørn Farmand, modellert av billedhuggeren Arne Durban, er tildelt Bergens Brandforsikringsselskap for oversiktlig regnskap og instruktiv årsberetning.

— Automatisering er et uunnvælig teknologisk skritt i den utvikling, som begynte med den industrielle revolusjon.

— Kjærligheten til menneskene er grunnlaget for all personlig kultur.

— Arnhild Tveide, Birkenes, har tatt lektoreksamen med laud.

— Godt nytt: Melkeproduksjonen i Hordaland øker.

— Utbyttet i aksjeselskaper skal fortsatt være maksimum 6 prosent.

— Dr. Harry Wood, sjef for

Den som passer nøye på vil nok få øye på lykken for selv om den er blind, er den ikke usynlig.

Bacon.

for retts-svik, med alle dets følger. Sosialt og økonomisk er derfor tiden inne til krav om erstatning for det som i det hele tatt kan erstattes. Liv som er tatt kan som kjent ikke gis tilbake.

Jeg ser i dagsavisene at norske fanger fra okkupasjonsårene søker erstatning av den tyske stat. Formodentlig vil, ved behandlingen av disse søknader, den rettsstilling norske borgere befant seg i under den tyske okkupasjon bli klarlagt. Er Norge som signaturmakt bundet av Haagkonvensjonenes bestemmelser, kan det ikke unngås at det får følger. Den skjeb-

God sommer!

I likhet med tidligere år må Folk og Land ta en pause nå midtsommers. Dette er det siste nummeret før ferien. De 2 neste kommer lørdag 14. juli og lørdag 28. juli.

Arizona-universitetets avdeling for kunst er ikke snill mot sine landsmenn. Han sier: Amerikanerne har sannsynligvis de styggeste ansikter i verden. De gir uttrykk for spenning og indre konflikter i en grad man ikke ser noe annet sted. New Yorkere har de aller styggeste ansikter, mens de peneste finnes i fjelldistriktene i vest.

— Hallgeir Brenden har giftet seg, og begivenheten ble feiret som seg bør. 180 gjester med Håkon Brusveen «i spissen» var med.

Sovjet har vunnet på omlegningen etter Stalin, iallfall på kort sikt, og vil lettere kunne holde sin imperialistiske kurs mot verdensherredømmet.

Lettbente intellektuelle kan skremmes i et musehull av bare det magiske ord: Reaksjonær.

Frode Jakobsen på «Kongressen for kulturell frihet» iflg. «Information».

Ansvaret for at Norge ble trukket inn i krigen i 1940 må plaseres der det hører hjemme.

Å snakke om foreldelse av vårt krav om erstatning kan overhode ikke høres. Det måtte i så fall foreligget rettsgrunnlag for fengslingene og de avsatte dommer, hva der ikke gjør. Dessuten foreligger først nu — i dette år — den objektive rettslige betenkning fra det uavhengige svenske rettsinstitut, og dermed først nu mulighet for å bringe erstatningskrav offentlig på bane.

20. juni 56.

M.

Vi ønsker leserne en god sommer og håper de heller ikke i ferien vil glemme at bladet eksisterer. Snakk om det til venner og kjente, tegn abonnenter! Penger og brev kan også i juli måned sendes til Kierschowsgt. 5, Oslo, postgironr. 164 50.

To ting avgjør et menneskes verd og skjebne: dets forhold til Gud og dets forhold til det annet kjønn.

Engelsk prest Robertson iflg. Karen Blixen.

31. juli: Dahl-saken opp i Kristiansand.

4.—6. august Det 8. nordiske biblioteksmøte, Åbo.

8. august: Avduking av Rallarmonumentet på Rjukan.

16. august: 14 stortingsmenn reiser på Moskva-besøk.

Hva som i dag foregår i våre klasseværelser vil i morgen avspeiles i vår nasjons fremgang eller tilbakegang.

Lindly C. Baxter.

Det fins folk som ikke rår til annet enn det de selv kan gjøre etter.

Ukjent kilde.

Fersk helsing fra Otta

Møte ble holdt på Otta lørdag 15. juni, hvor Schlytter-Henrichsen gjennomgikk bl. a. hovedpunktene i de svenske vitenskapsmenns utredning om etterkrigsoppgjøret i Norge.

Utredningen faller litt tung for den alminnelige mann, men vi fikk nå et utmerket utdrag av det viktigste boken bringer.

Javel, men hva så? Et spørsmål som trenger seg fram er: Hvorledes reagerer f. eks. den svenske pressen på utredningen?

Schlytter-Henrichsen hadde med seg uttalelser fra de største svenske aviser, og disse gikk til dels lenger i sine fordømmelser av det norske rettsoppgjør enn utredningen.

Det er på sin plass å tilføye at kommentarene fra de svenske avisene ikke har vært gjengitt i norsk presse. Hvorfor er de så redde av seg?

Etter foredraget ble det en frisk diskusjon og møtet sluttet med hyggelig sam-

vær og takk til vertskapet for det gode arrangement.

Det er av største interesse at Schlytter-Henrichsen vedlikeholder kontakten med oss medlemmene av Forbundet.

Thorleif Michaelsen.

Spesialnummere av Folk og Land?

Vi tilbyr bladets lesere å utgi en rekke spesialnummere, beregnet for bygdeområder, byer og fylker hvor det måtte være aktuelt gjennom Folk og Lands spalter å bære fram saker og ting av almen interesse. Det burde sant å si være en kurant sak å finansiere en rekke slike spesialnummere, bygget på samarbeide innen lokale «bladring». Disse måtte, foruten å reise nødvendig kapital, også peke på det stoff innen distriktet, som vedkommende bladring fortrinnsvis ville være med å lansere.

Hvem melder seg først? Skriv til oss om saken, så kan vi gjøre nærmere avtale om opplegg og program.

FOLK OG LAND.

Rømt politimester ville bli sorenskriver

Av Alexander Lange

Vi vet fra mange relativt vederheftige kilder at det store spørsmål blant de norske emigranter i London var: Hvilken stilling får jeg som rømling fra Norge i dets skjebnetime, når Tyskland er nedkjempet av «våre allierte» — England, USA og Stalins Russland? Emigrantene hadde mange søvnløse netter over sin fremtidige plasing i Statskalenderen og på «nasjonalbudsjettet» ved den

dem forlatt Norge, som hadde måttet unnvære så megen innsiktsfull bestyrelse av disse herrer under «de vonde årene», som foreløbig er så

Forts. side 3

Den som sløser bort dagen med å snakke om gårldagens store seire, får ingenting å skryte av i morgen.

Kinesisk ordspråk.

FORBUNDET

De som står til rest med kontingent for 1956 bes sende denne snarest til Forbundets giro 150 28. Hurtig innbetaling hjelper oss med frammarsjen. Og er hjelp til selv-hjelp.

Forbundskassereren.

Saker som ønskes behandlet på Forbundets landsmøte 29. august dette år (i Oslo) må være meldt til Forbundets sekretariat innen onsdag 18. juli førstkommende.

Mine og dine «commando-soldater»

Det var for en tid siden stor publisitet i avisene om egyptiske «commando-raids» inne på israelsk område. Vi som tilhørte NS har aldri gitt uttrykk for sympati med «commando-metoden». Alli-

Rømt —

Forts. fra side 2 —
ugjenkjennelig beskrevet av våre nuværende proffessoriske skoddeskrivere... Selv-sagt fantes det også idealister, prektige nordmenn, blant dem betydelige statsmenn som Stortingspresidenten C. J. Hambro — i dette norske emigrantmiljø, som Sigurd Hoel har betegnet som «dvergenes paradys».

Paul Hartmanns usminkede bok fra Londonårene kunne det som kjent ikke gjengis noe særlig av i norsk presse på grunn av dens avslørende og sannferdige innhold! Vi kan vente oss ytterligere avsløringer i Trygve Lies kommende bok i september, da han jo for tiden driver en del nervekrig, fordi han som

kevel kan det ha sin interesse å se hva egypterne har å si i denne forbindelse.

En arabisk avis skriver at deres soldater nå er kommet tilbake etter gjengjeldelsesaksjoner i det land hvorfra 700 000 arabere er jaget ut for å holdes i live med de sparsomme rasjoner som deles ut av FN's hjelpeorganisasjon.

De kom tilbake fra det land hvofra israelske soldater har gjort 377 overfall på egyptisk område i løpet av ett år og bragt redsel og død inn over flyktningseleirene i Gaza, skutt på de syke i hospitalene og på overfylte torgplasser.

Våre soldater er kommet tilbake etter å ha gitt Israel en lærepenge som det ikke vil glemme. Våre soldater kom tilbake etter å ha spredt panikk, terror og ødeleggelse.

Av de 300 commando-soldater som ble sendt ut, og som var forberedt på ikke å komme levende tilbake, var det 10 som ikke kom hjem igjen.

Arabiske aviser hevder at hvis de israelske overfall på

Portugal skal bli korporativ stat

I en artikkel i Aftenposten 9. juni under denne tittel henter vi følgende avsnitt:

— — — «Men Salazar har ved siden av sine finanstekniske interesser også sin meget bestemte personlige oppfatning av hvordan landet bør regjeres. Først og fremst er han avgjort antiparlamentaristisk innstillet.

I parlamentets sted vil Salazar bygge et nytt statsorgan, Estado Novo, tømret på familien, på arbeide og på sosial rettferdighet. Dette nye samfunn skal få en korporativ utformning. Etter årelange omhyggelige forberedelser ble den første korporative lov vedtatt i mars i år. I henhold til den vil innen årets utgang de første seks korporasjoner tre i virksomhet. De omfatter jordbruk, industri, handel, transport, fiskeri samt bankvesen og forsikring. Hver av de seks korporasjoner skal da velge et visst antall representanter til Korporasjonskammeret, et slags overhus som inntil videre skal fungere side om side med det ennå eksisterende parlament, men som etterhånden skal avløse dette. I korporative kammer, der arbeidere og arbeidsgivere vil ha like mange stemmer, skal alle arbeidstvister, lønsspørsmål, arbeidstid, etc. finne sin endelige avgjørelse. Imidlertid advarer dr. Salazar, og det er typisk for mannen, meget bestemt mot å forsere utviklingen — det hele må, sier han, foregå organisk og så å si tvinge seg frem ved sin egen nødvendighet.

19. juni meddelte Aftenposten i en 2-spaltet artikkel under overskriften «Otto Strasser starter eget nynazistisk parti» at Strasser går inn for en «korporativ stat», med stender og laug, og lover at hans økonomiske system skal overgå både Vestens

kapitalisme og Østens kommunisme».

Og sånt er jo forferdelig. Saken er den, at hvis nasjonal-forsamlingen skal velges gjennom yrkesorganisasjonene i stedet for de politiske partier, blir jo partidiktaturene sjaltet ut, og da er fedrelandet og demokratiet i fare. Ellers er, sant å si, Strasser lite å bygge på.

H. Ø.

Trondheim

Madsens Bladforretning er tilflyttet Øvre Bakklandet nr. 60, like ved Gamle Bybro. anbefales kjøpere av Folk og Land. Hver uke nytt nummer. Tidligere nr. has på lager.

INGRID RISTAN.

Thi Kendes For U-Ret

Nogle .Aktstykker, der belyser Dommen over Dr. Phil Viggo J. von Holstein-Rathlou.

Boken koster kr. 5.— + porto tilsendt.

Rathlous adresse er: Holsteins Hus, Rosenvenget, Aarhus.

Utkommet er:

«Justus Vericultor»

DEN NORSKE KAPITULASJON,
ved Forsvarets Overkommando 10/6 40
og
KRIGFØRINGSPROBLEMET
1940/45

sub specie veritatis.

ifølge foreliggende kjensgjerninger og uttalelser fra kompetente hold.

Pris kr. 5.—.

Fåes i Kierschows gate 5, I, og i Teatergaten 6 (H. Johannesen).

Kjøp og salg av trelast

ERLING OKKENHAUG
Trelastagentur, Trondheim
Telf. 20 884

Malerarbeide utføres

LUDVIG STENSVOLDS MALERFORRETNING,
telf. 29 936, Trondheim

BILER

Kledesplassen

Drammen
Rensning, pressing,
vask.
GUNNAR OLAUSSEN
Telf. 1620

Den norske rättsuppgørelsen

(de svenske vitenskapsmenns hovedutredning om etterkrigsoppgjøret i Norge)

er nå å få kjøpt i Forbundets sekretariat, Kierschows gate 5, Oslo. Pris kr. 30.00 pr. eksplr. Boken kan også fåes tilsendt mot innsendelse av kr. 30.00 (+ kr. 0.60 til porto) til adr. Forbundet, postboks 3214, Oslo. Godhetsfullt unngå postoppkravs-bestillinger. Under de rådende forhold medfører dette et betydelig ekstrarbeid for ekspedisjonen.

Professor Sundbergs utdrag av hovedutredningen — «ekstrakte» — i norsk oversettelse fåes på tilsvarende måte for kr. 2.— pr. eksplr. Utdraget egner seg fortrinlig til spredning til kretser der kunnskap trenges. Send inn et beløp samt navnelister, så besørger vår ekspedisjon forsendelsen uten angivelse av rekvirentens navn. Prisen inkluderer i dette tilfelle også portoen.

Ekstrafortjeneste 1956

Vi søker forbindelse med energiske kvinner og menn som distriktsvis — over hele landet — vil gå inn for reklamesalg (hussalg) av en artikkel som burde finnes i hvert hjem.

Arbeidet vil ikke bare gi god biinntekt, men med tiden også takknemlige kunder.

Tilbud med nøyaktig oppgave over salgsdistriktet som passer den enkelte sendes til

FOLK OG LAND, Postboks 3214, Oslo

merket «Nyttig tidtrøyte».

UR

Jeg fører alle de kjente sveitsermerker som Omega, Longines, Certina, Cyma, Tissot, Revue, Antima og Allsport.

Dette er en tillitsak.

De blir ikke skuffet hverken over pris eller kvalitet.

R. Gjessing

Annelise Parow

TANNINNSETNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lademoen kirke - Voldsminde

Tannlege Maamoen

Hansteensgt. 2
Telef. 44 43 33

Mjønvald Kafé

Paul Hartmanns kunne det som kjent ikke gjengis noe særlig av i norsk presse på grunn av dens avslørende og sannferdige innhold! Vi kan vente oss ytterligere avsløringer i Trygve Lies kommende bok i september, da han jo for tiden driver en del nervekrig, fordi han som bekjent er statsministerkandidat (og ikke Tranmællitt), hva som bekjent den nuværende statsminister er. — Men Trygve Lie akter sikkert Tranmæl for dennes renhårig liv og levned, hva iallfall Tranmæls politiske motstandere og det gamle statspolitiet gjør, bl. a. fordi han opptrådte så tappert under opptøyer, tok sine bank og ikke sutret etterpå. Som man vil ha sett her i bladet i våre Londonbrev, sa Tranmæl de norske Londonemigranter mangt et sannhetens ord, blant annet om deres mindreverdighetskompleks overfor Sverige, som jo vel var inspirert fra høyeste hold? Når unntas f. eks. den nåværende stats- og utenriksminister, som ikke rømte fra landet og som Gestapo gjorde norske og nasjonale helter ut av ved å arrestere dem, likesom Himmler gjorde en stor mann ut av minister Ditleff ved å tillate at 8000 til dels politiske fanger ble løslatt og sendt hjem mot den norske emigrantregjeringens innstilling, (akkja)!

Mange små emigranter ble litt større. Paul Hartmann beretter således at Torp fikk utnevnt 4 nye majorer i Stockholm. Den ene var nok berettiget, som sjef for pioneravdelingen i Finnmark, de andre mer tvilsomme — Dessuten lot han utnevne en besynderlig oberstløytnant, nemlig biskop Fjelliblu, såvidt P. Hartmann.

London- og Sverigerømlin-

kom tilbake etter å ha spredt panikk, terror og ødeleggelse. Av de 300 commando-soldater som ble sendt ut, og som var forberedt på ikke å komme levende tilbake, var det 10 som ikke kom hjem igjen.

Arabiske aviser hevder at hvis de israelske overfall på arabisk område fortsetter som før, vil Egypt neste gang sende 1000 mann. De sier at Israel trodde at de ved plutselige overfall på sivilbefolkningen i Gaza-området skulle skape panikk i arabernes leir. Men i stedet for åpen krig har man således i Egypt gått til det skritt å sende en commando-avdeling inn på israelsk område for å gi Israel en advarsel som kanskje kan føre til en i hvert fall midlertidig fred ved grensene.

Norsk presse tar imidlertid parti for Israel og overser helt den forferdelige skjebne som har rammet Palestinas rettmessige befolkning, at staten Israel er opprettet på en urett så stor at det ikke synes mulig at fredelige og normale forhold kan gjenopprettes i dette område, og konflikten således har muligheter i seg til å utløse en verdenskatastrofe.

gene fikk stor makt i etterkrigstidens Norge! De er kommet i en meget avslørende innbyrdes trette. Hartmann forteller om den i forskjellige statsstillinger opptredende Terje Wold, som skal være en relativt skjønnsom mann, fra en regjeringskonferanse i London at W. kom med alle mulige fillesaker som ikke hadde noe i regjeringen å gjøre, f. eks. hva han skulle svare på en henvendelse fra den tidligere politimester i Østerdalen, som

var kommet til Stockholm og som hadde bedt om å få et sorenskriveri når han kom hjem. Wolds forslag gikk ut på at han skulle skrive et pent brev til ham, selvfølgelig uten å love noe.

Når Hambro et eller annet sted uttaler at emigrasjon ofte vil være ensbetydende med tap av verdighet, så må det erkjennes at emigranterne både som sorenskrivere og generaler forbausende fort synes å være kommet over dette tap.

Trøstastagur, Trondheim Telf. 20 884

Malerarbeide utføres

LUDVIG STENSVOLDS MALERFORRETNING,
telf. 29 936, Trondheim

BILER

Personbiler - varebiler - lastebiler

spesialbiler og busser

Mot og uten kjøpetillatelse

SVERRE TIDEMAND RUUD

Gjøvik Tlf. 71 747

Olga Bjoners bok

Dette har hendt

(Et tidssbilde)

fås kjøpt ved innsendelse av kr. 10.— pluss sendekostnad med kr. 0.60 til Olga Bjoner, postboks 3214, Oslo.

Hvor langt skal man finne seg i å bli beskattet? Hvor er grensen? Når var det grensen ble overskredet?

«Hygge og nytte»

Er det nokon som vil bruke ferien sin til mot god betaling å berge noko av høyavlinga på ein vakker gard? Høve til fjellturar og aurefiske i storslagen natur. Skriv om det De elles vil ha opplysningar um.

Per Tønder,
adr. Dyrdal i Sogn.

A/S HEIM OG SAMFUND

Høyesterettsadvokat

HANS KIÆR MORDT

Det urettferdige rettsoppgjør

En kritisk orientering omkring lovverket på rettslig grunnlag.

164 sider. Pris tb. kr. 20.— hos bokhandlerne.

Kledespressen

Drammen

Rensning, pressing,
vask.
GUNNAR OLAUSSEN
Telf. 1620

Traktorkjører

får plass, motorkyndig mann foretrekkes. Kost og losji på stedet.

Søknad med att.avskr. og lønnsforlangende sendes Anders Hafskjold, Grette, Lier

Slepeskraper spill

for innskraping av grus i knuseverk,

for innskraping av sand i sandtak,

for planering av jord,

for mudring av havneanlegg m. v.

Kontakt oss.

H. SNAPRUD & Co.
Kongsberg.
Maskiner - redskaper.
Tlf. 885 - 248.

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsv. 5, Ø. Ullern

Telefon 556129

Oslo

SALONGER

sovesofaer, lenestoler, divaner og ellers alt i stoppede møbler. Jeg mottar også omstopning og trekning av møbler.

(Avbetaling innrømmes.)

Sig. Renberg

N. Storgt. 57, Drammen

Tlf. 4070.

sveitsermerker som Omega, Longines, Certina, Cyma, Tissot, Revue, Antima og Allsport.

Dette er en tillitsak.

De blir ikke skuffet hverken over pris eller kvalitet.

R. Gjessing

URMAKER

DRAMMEN

Telefon 2507.

Tannlæge

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

Kadett-ektepar

ønsker liten leilighet, event. 2 rom for ca. 1 år i Oslo ell. omegn., gj. møbl. Bill. mrk. «Kadett» til Folk og Land.

Til avisens lesere i Oslo

Vestkantbeboere kan lettest få kjøpt Folk og Land hos

ELIMA
Tobakksforretning

i Ole Vigsst. 12, inngang fra Industrigt.

Gisle Johnsonsgt. 5 - V. Lademoen kirke - Voldsminde

Tannlege Maamoen

Hansteensgt. 2
Telef. 44 43 33

Mjønvald Kafé

Brandbu, Hadeland anbefales

Tørr snekkerfuru og vanlig høvellast kan leveres utover sommeren og høsten.

SVARVERUD BRUK

Lundeby p. å.

Oslo Stigefabrikk

Brand-, maler- og skyvestiger oljet, m/ kadimerte beslag

Inneh. Alf T. Lunde

Mosseveien 8

Tlf. 68 88 17, priv. 67 07 79

La det ikke bli med talemåter!

Kvartalsskiftet står for døren, det gjelder å nytte anledningen til å skaffe Folk og Land flere abonnenter. en eller flere, alle monner drar!

Merk!

Prisen på Forbundets særdeles leseverdige brosjyre «§ 104», som for øvrig er nevnt i den svenske utredning, er nå nedsatt til kr. 1.— pr. ekspl. (+ kr. 0.25 til porto). Send Deres bestilling — helst på flere eksemplarer, slik at De kan gjøre også andre delaktige i denne avsløring av det økonomiske oppgjør — til Forbundet, postboks 3214, Oslo (postgiro 150 28).

For å lette ekspedisjonen ber vi om at man godhetsfullt skriver tydelige navn og nøyaktige postadresser. Etter at hovedutredningen er kommet fra Sverige, ekspederes nå tidl. innsendte bestillinger i tur og orden.

Bladet koster
20.- kroner pr. år

FOLK OG LAND

Vår adresse er:
Kierschowsgt. 5, Oslo

Bardèche —

Forts. fra side 1

dere hvem som står bakom. Det er deres egne ettersnakere (fellowtravellers), nettopp de menn som var kommunismens ideologiske kompisser blant dere og som fikk lokket dere til den ulykksalige politikken i Tyskland etter krigen. De samme menn — nå har de fått innpass blant våre europeiske fagpolitikere, som de til dels har avløst — er bestemt på ikke å tillate dere å skifte politikk. Er dere nå endelig klar over dette? Har dere såpass mot? — Ikke engang selveste Politbyrået, om det hadde vært den hemmelige leder av deres politikk siden 1945, kunne ha lurt dere til å begå flere til enn dere har gjort.

Ta nå et krafttak og gjør opp balansen på denne politikk. Fra først av var det hatet som gjorde utslaget, ikke nettopp deres hat, men det som man forsettlig hadde innpodet i dere, hva der ikke er ganske det samme. Hvem var det som inspirerte dere? Det er den samme som fikk dere til ved bombardementene å snikmyrde tusener av kvinner og barn, som fikk dere til å påføre Tyskland en planlagt hungersnød med usigelige lidelser, som fikk dere til å kaste i fengsel hundretusener av menn og til å gjøre deres krigsfanger til slaver og til å leie dem ut og selge dem, som fikk dere til å ødelegge i en rent ut aggressiv stupiditet all den utrustning som ble

tegn, som ikke er til å ta feil av. Alltid de samme midler for å fremkalle besettelsen: Propagandaens eventyr, radioen, krigspresen, all tamtammen som blåser opp og sprer seg, knurrer, bruser og bedøver, som stiger folket til hodet som palmevin og som gjør deres gutter til mordere og også til blodofre. I bakgrunnen de samme profiler — Frankfurter, fordekt bakom Iorgnetten, befolkende Rooseveltts regjering med sine kreaturer Baruch, Thomas Lamont, Fieldene, Vanderbilt'ene sammen med gjengens betalte agenter Alger Hiss og Bentley'ene. Det er antifascismen, dens menn, dens spesialister, det er dens propaganda, Kremles betalte applaudører, som har fått dere til denne imbecile krigsførsel, denne serie av forbrytelser mot menneskeheten, mot sunn sans, mot ære og anstendighet og — mot dere selv. Slik har kommunismens taubåter tauet dere ut i ulykken som man tauer en stor hjelpeløs damper. I dag er dere klar over dette etter å ha demaskert disse menn. Dyrt har dere måttet betale for å få vite det — og dere har ennå ikke betalt alt.

Riktignok er deres hat stilnet av, men det hjelper lite så lenge deres antifascister får bli sittende og fortsette med å trekke dere etter nesen. Dere har etter hvert forstått at Europa må forenes og bevegnes men har betrod-

taler går inn for det, hjulpet av engelskmennene (like til 1950) med å demontere de tyske fabrikker, verksteder og havner, hvilket utgjør betingelsen for et sterkt og forrent Europa. Dere vil ha et antibolsjevikisk Europa og holder enda i dag i fengsel tyskere som gjorde sin plikt mot bolsjevismen, og dere fortrekker ikke en mine når dere konstaterer at andre europeiske regjeringer også holder i fengsel menn som deltok som frivillige i kampen mot bolsjevismen.

Dere vil et Europa som er i stand til å forsvare seg, samtidig som dere opprettholder og bekrefter en kriminallovgivning mot naturen, som straffer med døden de offiserer som lystret ordre, industrielle som utførte pålegg, og soldater som nektet å være forrædere. Hvem skulle ikke ville være forræder mot dere som selv oppfordrer til forræderi?

Hvem er det som inspirerer dere til denne ulykksalige politikk? Se en gang på ansiktene til dem dere lot bli igjen for å styre Tyskland. Det er dem som i 1945 ville få dere til å gå i gang med den beryktede Morgenthauplanen, utryddelses- og gjengjeldelsesplanen. Dere avstod riktignok fra planen, men dere lot dens menn bli igjen. Ser dere ikke at de som i dag regjerer Tyskland på vegne av okkupasjonsmaktene, i alle fall svært mange av dem har fremmedartede hoder. Hoder som vi har sett på forskjellige steder: på møtene mot Franco Spania på folke-

regjering av 1944 ble installert i bladdirektørenes lenestoler en del ukjente personer, som man før aldri hadde sett eller hørt i den franske presse og som nettopp var blitt landatt på fransk grunn. De installerte seg akkurat på samme måte som automobiltyven installerer seg i den bilen han stjeler. Og man sa til dem: Bare bli sittende, og tilføyet: «Lat som dere er hjemme, avisene er deres, trykkeriene er deres, pengene i kassen er deres. Det er dere som er den offentlige mening i Frankrike, selv om dere er født i Bukowina. Og det som dere skriver i de stjalne avisene med de stjalne typene, det garanterer vi skal bli godtatt som det franske folks tanker, som Frankrikes offentlige mening.»

Akkurat slik har man også gjort i Tyskland, herr Senator. Man har valgt ut omkring hundre Licenzträgerer og talt til dem som følger: «Bekrefter De på ære å ha forrådt Deres land under krigen? Sverger De at De har ønsket dets nederlag og at De gleder Dem over dets ydmykelse? Er dere helt sikre på at dere har vært dårlige tyskere? Har dere aldri gjort noe til vinterhjelpen for de frysende barna? I så fall ta plass, mine herrer. Dere er nå eier av denne bygning, av dette trykkeri, av denne redaksjon, av hele klientelet, ja også av det slottet dere kan se i horisonten. Fra nå av er dere det tyske folks røst, og når dere taler går vi ut fra at det er 60 millioner tyskere som taler gjennom deres

fred både for dere selv og for oss — bare på grunn av det bluff dere selv organiserte, dette troll i eske som dere egenhendig laget og som dere i dag tar alvorlig, som om dere var barn.

Aa Cassandra, Cassandra, hvor var ditt kall troskyldig! Trojanerne kaklet og radlet. For en deilig tid. I våre dager har de en røst som gir gjenlyd ut over jorden hver eneste kveld og på alle språk. Dens løgner har vinger som Guds egen tale, og deres blindhet er nattens som faver den ganske verden. Dens gift sprer seg som dugg over alle de små tenkende planter, hvor dråper av tåpelighet og hat fester seg som perler selv i de avsides smådaller og av regnet føres videre til alle kanter. Vi er alle under ett tak, i et veldig gasskammer, hvor man målbevisst forgifter oss uten å forstå at gassen stammer fra fienden.

Å Cassandra, hva skulle du kunne ha gjort mot et slikt maskineri? Jeg står alene på berget og løfter armene med et skrik, som en mann der langt nedenfor ser en ekspresstyrete frem mot avgrunnen. Bare himlens fugler hører mitt skrik, i toget er dem som jeg elsker høyest i verden, og jeg tenker på kveldene vi hadde sammen, barna rundt bordet, en ung kvinne i lys kjole på benken foran huset i sommerkvelden, hjemturen fra messen påskedagsmorgen, vår kirke og våre bøker, de unge jentene, kameratene, leirbålene om natten — alt det beste en vennskap og fred. — Dine

Red. Diesen

Forts. fra side 2

For undertegnede står det som en faktisk og rettslig meningsløshet at et blott og bart passivt medlemskap skal kunne straffes. Det kan vært vanskelig å trekke grensen mellom aktivt og passivt medlemskap, men det lar seg gjøre. Høyesteretts mindretall trakk opp generelle retningslinjer. Passivitet kan være straffbar, hvor rettsordningen påbyr en viss aktivitet. Men et passivt medlemskap av en organisasjon har ikke et hverken objektivt eller subjektivt gjerningsinnhold som kan straffes, — etter undertegnede mening.

Det annet punkt er selve landssvikanordningens motivering og rekkevidde. Begrun-

USA

Første runde av den strid som raser i USA om størrelsen av bevilgningene til utenlandshjelpen i det kommende budsjettår, har ikke falt heldig ut for president Eisenhower. Representantenes hus vedtok forleden dag med solid flertall å redusere det beløp presidenten hadde foreslått, med 1,1 milliard dollar. Noen katastrofe betyr dette ikke for de land som gjør regning med å nyte godt av Uncle Sam's gavmildhet. Presidenten har fremdeles 3,8 milliarder i behold av de 4,9 milliarder han ønsker i nye bevilgninger. Og for bare trekvart år siden ville selv utenlandshjelpens varmeste forsvarere antagelig ha nektet å tro at de ville få så meget som 3,8 milliarder dollar å rutte med i det kommende år.

Verden er full av men-

nelsen for denne anordning ble angitt å være at den skulle formilde behandlingen av landssvikere, idet det skulle være en fordel for landssvikere å bli tiltalt etter anordningen istedenfor etter straffelovens forræderiparagraf 86, som i og for sig er ganske streng.

Det er, for en jurist, trist å måtte si at sjelden har man hørt maken til tøv. Det faktiske forhold var at Landssvikanordningen utvidet adgangen til å straffe (den trakk inn store grupper som ikke ville kommet inn under par. 86), den innførte nye straffeartér, og en straffeutmåling som fikk par. 86 i straffeloven til å blekne. Det må vel nå måtte erkjennes at Landssvikanordningen, som ble vedtatt i London under krigen og gitt tilbakevirkende kraft, var et panisk lovverk, preget av den i og for seg meget naturlig og forklarlige reaksjon mot det vi oppfattet som hjelp til fienden. Men vi hadde i vår straffelov den tilstrekkelige bestemmelse til å dekke straffebehovet. Det kan ikke være tvil om at vi hadde stått oss på å bruke den lov vi hadde.

Advokat Kiær Mordt kommer inn på mange andre spørsmål også. Hans drøftelse av langmann Solems habilitet som landssvikdommer er interessant, men det er spørsmål om det var nødvendig å ta det med i denne forbindelse.

fikk dere til å påføre Tyskland en planlagt hungersdøds med usigelige lidelser, som fikk dere til å kaste i fengsel hundretusener av menn og til å gjøre deres krigsfanger til slaver og til å leie dem ut og selge dem, som fikk dere til å ødelegge i en rent ut aggressiv stupiditet all den utrustning og alt det materiell som dere nå i dag forsøker å skaffe til veie igjen og som endelig fikk dere til å gå med på flytning og tilintetgjørelse av 9 millioner sivile uskyldige mennesker, et skrekkelig flyktningetog som ligger dere knusende på samvittigheten, når dere tenker tilbake og som fyller dere med redsel den dag i dag. Alt dette har man fått dere til å gjøre. Dere er da ikke et folk av ville. Uten tvil er dere vel av naturen gode mennesker. Dere er glad i barna, hjemmet og freden. Likevel har man fått dere til å gjøre alt dette! Den krigen dere førte har ikke alene vært den tåpeligste, men — og jeg sier det med sorg og smerte, jeg sier det ganske lavt — den har kanskje vært den grusomste av alle kriger, og selve freden dere bragte var en jakt og et blodbad på de beseirede.

Alt dette vet De, herr Senator. Men hvem var det som forlangte, hvem var det som inspirerte dere til dette hatet, som har kostet dere så meget, og som kanskje kommer til å koste dere meget mere?

Hva hadde tyskerne gjort mot dere amerikanere? Hvorfor har dere slått ned med slik sinnsyk hysteri og slike ville øyne? Hvem er det som har styrtet dere ut i dette skjebnespill? Hvem er det som har gjort dere til drukne slave typer? Hvem hadde interesse av det?

Vi vet det vi. Vi har gjenkjent symptomene på besettelsen. Selve hysteriet er et

har ennå ikke betalt alt.

historie, 2014

Riktignok er deres hat stilnet av, men det hjelper lite så lenge deres antifascister får bli sittende og fortsette med å trekke dere etter nesen. Dere har etter hvert forstått at Europa må forenes og bevegnes men har betrodd denne oppgave til antifascismens menn og sympatisører, menn som først i annen rekke er USA's tjenere. Disse menn skriker nå opp om at man må vise dem tillit, og de skriker høyere enn alle andre at de er frihetens forsvarene og at de er fiender av Stalins diktatur: men hver gang det er tale om en virkelig effektiv forholdsregel i deres kamp mot Russland, da motsetter de seg forholdsregelen eller undergraver den. Daglig ser dere bevis herpå.

Jeg nevnte Tyskland, og jeg gjentar at dermed mener jeg det tyske folk og ikke de politikere som dere har patronisert og favorisert. Men alt det som kunne ha hjulpet tyskerne til å glemme de fryktelige lidelser dere har påført dem, alt som kunne ha bidratt til en forsoning, det har den demokratiske presse, som dere kaller den, men som i virkeligheten er antifascistisk, av alle krefter motsatt seg og motsetter seg fremdeles, mens dere statsmenn kappes om å bøye kne for disse såkalte manifestasjoner av den offentlige mening. Dere reklamerer stadig for at de europeiske land bør gå over til å bli Europas forrente stater. Intet folk ønsker det mere enn tyskerne. Men i stedet for å støtte dem som vil ha en slik forening, opprettholder dere diskriminasjonen og hatet, slik at foreningen blir umuliggjort. Dere vil ha et sterkt og forenet Europa og allikevel har dere, mens deres ministre i sine

gjeldelsesplanen. Dere avstod riktignok fra planen, men dere lot dens menn bli igjen. Ser dere ikke at de som i dag regjerer Tyskland på vegne av okkupasjonsmaktene, i alle fall svært mange av dem har fremmedartede hoder. Hoder som vi har sett på forskjellige steder: på møtene mot Franco-Spania, på folkefrontens offentlige forsamlinger som hyldet de kommunistiske ministre, på streikemøter og i de opptog som forlangte våre generaler skutt, i ghettoene og i terroristbandene på alle trin og ved alle hjul i det maskineri som Stalin tok i bruk for å ramme i hjertet vårt vestlige Europa.

Disse folk er det som fortsetter sitt arbeide. De forandrer ofte navn og lar seg kalle Pierrefond istedenfor Goldstein. Men under det ene eller det annet navn på det ene eller på det annet sted driver de uten opphør sitt verk, der de ofte opptrer på et nytt sted spesielt anbefalt dem som arbeidsfelt. Man har gitt dem beskjed om å gjøre alt hva de kan for å hindre at den franske og den tyske soldat noensinne kommer til å stå sammen for Europas forsvar. Og dere ser at de har gjort sitt beste. De har arbeidet så godt at dere etter fem års forløp ikke er kommet et skritt videre.

Det er forresten ikke bare dem. Det er den famøse offentlige mening som dere tillegger slik betydning. Men denne verdens offentlige mening — godhetsfullt herr Senator, overvei hvem det er, som representerer den i Europa. Jeg vet ikke om man tydelig har forklart Dem at der eksempelvis i Frankrike i alle dagbladene fra før krigen — aviser som i 20—50 år trofast hadde representert hver sin fraksjon av den offentlige mening — samtidig med den nye provisoriske

frysende barna? I så fall ta plass, mine herrer. Dere er nå eier av denne bygning, av dette trykkeri, av denne redaksjon, av hele klientelet, ja også av det slottet dere kan se i horisonten. Fra nå av er dere det tyske folks røst, og når dere taler går vi ut fra at det er 60 millioner tyskere som taler gjennom deres munn.» — Slik fremgangsmåte, herr Senator, er nok regningssvarende for deres «venner», men mindre heldig for USA. For resultatet er blitt at pressen ikke lenger er det permanente redskap til å utforske og forkynne sannheten slik som før, og at man ikke lenger får å vite hva Europas folk i virkeligheten tenker, samt at dere har beredt dere en bitter oppvåknen som uunngåelig vil komme. Litt etter litt vil dere med bestyrtelse forstå at det tyske folk ikke vil slåss, såvelsom at det franske folk ikke nettopp elsker USA. — Dette ville ha vært mindre forbausende for flere om Europa hadde hatt sin egen sannferdige presse som kunne opplyst om de europeiske nasjoners virkelige følelser.

Slik er dere altså blitt forrådt av deres egen presse. For det første fordi den ikke har gitt dere riktige opplysninger, og for det annet fordi den lumskelig understøtter alle manøvrer som fordekt motarbeider deres politikk. Dere får således ikke vite hva Europa virkelig tenker, og man bedrar dere med hensyn til hva Europa ønsker. Og når dere noen gang har en idé som ikke er altfor dårlig, lyder der straks et kor av stemmer: Det vil den europeiske opinion ikke tolerere... Det er deres hundre Lizenzträger og halvhundre automobiltyver som synger ut. Og deres generaler trekker seg forskrekket inn i sine sneglehus. Imens går tiden fra dere, og sannsynligvis også alle sjangser til

den, og jeg tenker på kvelde- ne vi hadde sammen, barna rundt bordet, en ung kvinne i lys kjole på benken foran huset i sommerkvelden, hjemturen fra messen påskedagsmorgen, vår kirke og våre bøker, de unge jentene, kameratene, leirbålene om natten — alt det beste en vennskap og fred. — Dine trojanere, Cassandra, de drev og skravlet. Mine de hører avisreferater mellom slagene — og så en natt drypper 15 000 fly sine bomber i hodet på dem før de forstår hvorfor.

I disse årene, herr Senator, har vi lagt oss til en vane som er ganske sunn. Vi bedømmer menneskene etter hva de gjør og sier. Riktignok er vi ennå for få, vi som praktiserer slik politisk hygiene. Men vi blir flere for hver dag. Når vår antifascistiske presse erklærer sin avsky for Stalins diktatur, så ber vi den si oss hva den har gjort for å bekjempe Stalinpolitikken. Da konstaterer vi at denne presse, som sier seg å være Stalin-fiendtlig, i virkeligheten fremmer parolene fra Kreml hver gang det dreier seg om det tyske folk.

Den skal være Stalin-fiendtlig, men er motstander av den tyske armé. Når den i prinsippet går med på at Tyskland deltar i Europas forsvar, setter den samtidig betingelser som umuliggjør tysk deltagelse. Den hevder at Europa må ha våpen, at der må fabrikeres fly og tanks, men De vet meget godt, herr Senator, og sikkert bedre enn jeg, at når en av de viktigste medlemmer av pantagonen kommer og forlanger av vår forsvarsminister at han lar fabrikerne våre nye tunge tank ved stålverke i Ruhr, så møtes han med forsvarsministerens avslag. Forsvarsministeren taler med kraft om Europas forsvar mot kommunismen, og han er meget veltalende, men,

nye godt av Uncle Sam's gavn-miidhet. Presidenten har fremdeles 3,8 milliarder i behold av de 4,9 milliarder han ønsker i nye bevilgninger. Og for bare trekvart år siden ville selv utenlandshjelpens varmeste forsvare antagelig ha nektet å tro at de ville få så meget som 3,8 milliarder dollar å rutte med i det kommende år.

Verden er full av mennesker som har glemt å leke.
H. C. Branner.

Vi må tilpasse oss samfunnet, sier psykologene, men et virkelig fritt samfunn, skriver Sigurd Hoel i en kronikk i Arbeiderbladet 20. juni, må anerkjenne retten til ikke å tilpasse seg. Det er skjedd en lumsk inflasjon i respekten for det enkelte menneske. Og den som føler kraften og kallet til å kjempe for det gamle idealet, det frie menneske, han bør ta kampen opp.

Den tyngste arven et menneske kan slepe med seg gjennom livet er fattigdom med pretensjoner.
Alexander Kielland.

herr senator, ministeren er også sosialist og jøde, d.v.s. antifascist. — Der har De grunnen til at Europa ikke har supertanks. Den er meget overbevisende vår presse, når den taler om frihet og forsoning, men da det dreier seg om å henge tyske generaler, da skjedde det, herr Senator, at Israels utenriksminister tok seg en tur til Paris: og — noen dager senere ble de tyske generaler hengt. Denne så europeiske presse, denne så Stalin-fiendtlige presse har ikke et øyeblikk ventilert spørsmålet om hvor vidt de menn som insisterte på den vantvittige og barbariske eksekusjonen ikke for anledningen var blant Politbyråets mest effektive agenter.

oss på å bruke den lov vi hadde.

Advokat Klær Mordt kommer inn på mange andre spørsmål også. Hans drøftelse av langmann Solems habilitet som landssvikdommer er interessant, men det er spørsmål om det var nødvendig å ta det med i denne forbindelse.

Undertegnede er av den mening at det er nyttig å få drøftet grundig de rettsproblemer advokat Klær Mordt har tatt opp i sin lille bok. Det er umulig å fri seg fra det inntrykk at det overfor mange ble begått en faktisk urett og det skal ikke begås urett i en rettsstat. Selvsagt måtte det straffes, etter siste krig. Alle som begikk forræderske handlinger måtte stilles for en domstol. Men hva var en «forrædersk handling»? Var der likhet for loven?

Advokat Klær Mordts bok har vakt stor oppmerksomhet, og det er en rekke jurister som har reist innvendinger mot den. Det var ikke annet å vente. Det er ikke tvil om at han har rørt ved en byld, og det er undertegnede mening at denne bylden snart er moden for å skjæres. H. D.

FOLK og LAND

Redaktør og utgiver:
JOHANNES KRINGLEBOTN

Ekspedisjon og kasse:
Postboks 3214, Oslo
Kierschowsgt. 5, Oslo
Telefon 37 76 96

Abonnementspriser:
Kr. 20.00 pr. år, kr. 12.00
pr. halvår. Sverige og
Danmark: kr. 24.00 pr.
år, kr. 12.00 pr. halvår.
Utlandet for øvrig: kr.
28.00 pr. år, kr. 14.00 pr.
halvår. I nøytralt om-
slag kr. 30.00 pr. år, kr.

15.00 pr. halvår.
Løssalgpris: 50 øre.

Annonsepris:

32 øre pr. millimeter
over en spalte.
Bruk postgironr. 16450.
Sambandstrykkeriet
Oslo